

SE PINTARON QUATRO ARBOLES
cargando como en triunfo un Laurel que tenia
encima una targeta con este Lema: *Venció mi
constancia*: y abaxo: *Viva COLON*. La idea de
este Geroglífico fue dar á entender las vicisitu-
des de las cosas humanas, pues los quatro Ar-
boles, representaban la gente de COLON, que

Els quatre 'arbres' d'En Colom

Autor: Jordi Oset

Data de publicació: 08-07-2019

En Jordi Oset troba en un llibre editat —i censurat— el 1796 a l'Havana (Cuba), en el qual s'explica com es traslladaren les cendres d'En Colom a aquesta població, una referència a quatre arbres que "representaven la gent d'En Colom". Les quatre barres potser?

Tot i que no sóc un erudit de la història, m'encanta la lògica i veig quan algunes teories quasi mitològiques no casen amb una realitat física i són totalment il·lògiques. I buscar i trobar la veritat en els relats és quelcom que també m'apassiona.

Doncs bé, cercant textos sobre la "Santa Inquisició" vaig trobar un llibre a la John Carter Brown Library, que, tot i haver passat pel control de la "santa censura", em va encuriosir que fes menció de quelcom que pot tenir, o no, rellevància. Com sempre, trobar publicacions sense supervisió de la inquisició en uns períodes concrets és tasca impossible, però aquesta publicació em va semblar curiosa i, per mi, força rellevant.

El llibre en concret porta per títol *Relacion del funeral, que hizo la muy noble y leal ciudad de La Havana a las cenizas del gran descubridor de las Americas y esclarecido almirante Don Cristobal Colon: trasladadas de la Iglesia Metropolitana de la ciudad de Santo Domingo en la isla española, y depositadas en esta santa iglesia Catedral de Nuestra Señora de la Concepcion el 19 de enero del año de 1796*. Comprovareu que és un títol clarificador.

Fullejant —virtualment parlant— les pàgines del llibre, vaig trobar a la número 9 un fragment que diu: "SE PINTARON QUATRO ARBOLES cargando como en triunfo un Laurel que tenia encima una targeta con este Lema: Venció mi

constancia: y abaxo: Viva Colon. La idea de este Geroglífico fue dar á entender las vicisitudes de las cosas humanas, pues los Quatro Arboles, representaban la gente de Colon, que poco antes lo habian amenazado de muerte porque no daba con la Tierra, y después de descubierta, lo llevaron en triunfo que eso significa el Laurel, repitiendo muchas veces: Viva Colón y pidiéndole perdón de las injurias que le habian hecho".

Just quatre, quatre arbres. Potser és una casualitat el fet de ser quatre. Potser en tot aquell paratge només hi havia quatre arbres plantats. Però que el relat associï els quatre arbres amb la representació de la gent d'En Colom, del poble d'En Colom, de la seva gent, no és cap ximpleria. Com tampoc no és cap ximpleria que nosaltres ara puguem associar els quatre arbres amb les quatre barres, i aquestes amb un poble concret, que segons l'escrit queda clar que és el de la gent d'En Colom.

Dos i cinc fan set, per més que, de vegades, la història relata que dos i cinc fan vint-i-cinc. I això pot dur a controvèrsia en el relat. Aquest escrit històric que vaig trobar, tot i haver passat pel sedàs de la censura, deixa ben clar que hi ha quatre arbres com a símbol d'un poble concret, i el text no ha estat censurat i esborrat. Per sort, els simbolismes van més enllà dels textos i aquests passen desapercebuts fins i tot pels controls més totalitaris. Llavors i ara.

Cadascú que en tregui les seves conclusions i, fins i tot, que en faci les elucubracions que vulgui. Jo només he explicat quelcom que he trobat i la meva conclusió és la de qualsevol a qui li parlis de quatre pals o de quatre barres i li preguntis per aquest simbolisme. A quin poble pertany?

Jordi Oset